

Toespraak Stafhouder Hugo Vandenberghe van de Nederlandstalige Orde van Advocaten bij de Balie te Brussel op de plechtige installatiezitting van de nieuwe rechtbanken te Brussel, het nieuwe parket en het nieuwe Arbeidsauditoraat, op 31 maart 2014

Mijnheer en mevrouw de Eerste Voorzitter,
Mevrouw de Minister van Justitie,
Mijnheer Staatssecretaris voor de Institutionele Hervormingen,
Dames en heren Voorzitters van de nieuwe rechtbanken,
Mijnheer de Procureur-des-Konings van Halle-Vilvoorde en mijnheer de Arbeidsauditeur,
Dames en Heren Hoge Magistraten en Magistraten en in al uw voornamen titels en hoedanigheden,
Dames en Heren leden van de Wetgevende Kamers
Geachte collega's Stafhouders,
Hooggeachte Confraters,
Geachte Confraters,
Beste Dames en Heren medewerkers van de rechtbanken en het parket.

Vooreerst dank ik U dat U zo talrijk deze plechtigheid met uw aanwezigheid vereert.

De effectieve uitvoering van de wet van 19 juli 2012 tot hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel betekent inderdaad, voor het Vlaamse rechtsleven, een gebeurtenis met historische draagwijdte.

Zoals het een historische verandering past, heeft ze aanleiding gegeven tot veel beschouwingen, heel wat orakelachtige uitspraken maar vooral tot onafgebroken inspanningen om de nieuwe rechtbanken en de parketten in zo goed mogelijke voorwaarden te laten starten.

De nieuwe structuren sluiten aan bij de nieuwe staatkundige indeling van het land. De inschakeling van het administratief arrondissement Halle-Vilvoorde, dat deel uitmaakt van het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap alsook van de Provincie Vlaams-Brabant, in een tweetalige rechtbank en een tweetalig parket is, vanuit dit staatkundig oogpunt, onlogisch.

Daarenboven was de kaderregeling geregeld door de taalwet van 1935, met een combinatie van tweetalige en eentalige rechters, in feite niet meer werkzaam.

Onder druk van de feitelijke omstandigheden werd buiten het wettelijk kader nog een aantal magistraten toegevoegd, met de omvang van een nieuwe rechtbank, aan de reeds bestaande rechtbank.

Dit gaf aanleiding tot moeilijkheden bij de concrete handhaving van de taalwetgeving en verschillende inzichten over de werklast.

Daarnaast kende het gerechtelijk arrondissement Brussel een schaalprobleem en een bedrijfsprobleem om de toenemende gerechtsvragen te beheren.

Zo werd steeds weer gewezen op het eigen veiligheidsbeleid in Brussel-Hoofdstad en Halle-Vilvoorde dat een onderscheiden aanpak vergt.

Het inzicht groeide dan ook, vanaf het begin van deze eeuw, dat de bescherming van de regel dat de streektaal de rechtstaal bepaalt, en de tweetaligheid van Brussel, enkel konden gewaarborgd worden door een nieuwe structurele aanpak.

En daarvoor bestond een uitstekend werkzaam voorbeeld, namelijk de oprichting in 1984 van de eigen Nederlandstalige Orde van de Balie te Brussel naast de Franse Orde van de Balie.

De Nederlandstalige Balie te Brussel is tijdens deze periode intern en extern, fundamenteel, van gelaat veranderd.

Zij is vandaag, met meer dan 3.000 advocaten, de grootste Vlaamse Balie en na Amsterdam de belangrijkste Balie in het Nederlandstalige taalgebied.

De structurele autonome aanpak en het gevoerde beleid hebben de eigen dynamiek en de groei van onze Balie mogelijk gemaakt, niet alleen op lokaal maar ook op nationaal en internationaal vlak.

De wetgever, die de hervorming met een 2/3de meerderheid heeft goedgekeurd, heeft deze weg voor de autonome rechtbanken gevolgd.

Daarmede wordt de structurele aanwezigheid van het Nederlandstalig rechtsleven in de Hoofdstad verzekerd.

En het eigen parket Halle-Vilvoorde zal niet alleen altijd over een Nederlandstalige Procureur beschikken, maar zal vooral in staat zijn een eigen beleid te voeren en daarvoor verantwoording kunnen afleggen.

De oprichting van Nederlandstalige en Franstalige rechtbanken te Brussel, met een eigen parketregeling, hebben de wetten van de juridische zwaartekracht herijkt.

De Nederlandstalige rechterlijke macht is niet langer een taalafdeling in een tweetalige rechtbank, maar heeft nu een autonome structuur met eigen verantwoordelijkheden.

Intern kan een niet ondergeschikt beleid gevoerd worden en extern wordt de structurele vertegenwoordiging in het brede juridische leven op zelfstandige wijze verzekerd.

De flexibele aanpak van de bevoegdheidsregeling in Brussel is trouwens, in het algemeen, een aanpak voor de toekomst.

In deze crisistijd met financiële beperkingen hebben de politieke overheden een financiële inspanning verricht voor de Brusselse rechtbanken zonder voorgaande.

En aangezien er de afgelopen jaren geen tekort was aan klaagcultuur, past het om ook eens een dankwoord van waardering uit te spreken.

De nieuwe structuren en nieuwe financiële inspanningen brengen onvermijdelijk nieuwe verwachtingen, verantwoordelijkheden en uitdagingen mee.

De Balie is vragende en medewerkende partij om, onder meer met eigen protocollen met de diverse rechtbanken en parketten, een doeltreffende werking van de rechterlijke macht te verzekeren.

Dames en Heren,

De rechtsstaat verzekert de ordening van de grondwaarden in een samenleving. Het professionele rechtsleven is daar de effectieve waarborg van en voor.

Het is het onzichtbare kapitaal dat in onze handen wordt gelegd en waarvan onze medeburgers een beschermings- en een rechtvaardigheidsdividend verwachten.

De Balie wenst de Nederlandstalige rechtbanken en de nieuw gestructureerde parketten bij deze ambtsvervulling een goede vaart toe.